

EUROPOS VADOVŲ TARYBA

**Briuselis, 2012 m. balandžio 26 d. (27.04)
(OR. en)**

**EUCO 4/2/12
REV 2**

**CO EUR 2
CONCL 1**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms
Dalykas: **EUROPOS VADOVŲ TARYBA
2012 m. kovo 1–2 d.**

IŠVADOS

Delegacijoms pridedama patikslinta Europos Vadovų Tarybos (2012 m. kovo 1–2 d.) išvadų redakcija.

Europos Vadovų Taryba aptarė ES ekonominės strategijos įgyvendinimą. Šia strategija siekiama tiek tęsti fiskalinį konsolidavimą, tiek imtis ryžtingų ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimo veiksmų; tvaraus ekonomikos augimo ir ilgalaikių darbo vietų neįmanoma užtikrinti esant deficitui ir pernelyg aukštam skolos lygiui. Priemonės, kurių imtasi siekiant stabilizuoti padėtį euro zonoje, duoda rezultatų.

Europos Vadovų Taryba patvirtino Komisijos parengtoje metinėje augimo apžvalgoje nustatytus penkis prioritetus 2012 metams. Ji apsvarstė veiksmus, kurių turi būti imtasi nacionaliniu lygiu. Valstybės narės turi sparčiau daryti pažangą siekdamos strategijoje „Europa 2020“ nustatytų tikslų ir dėti daugiau pastangų vykdydamos reformas, numatytas 2011 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose. Tikimasi, kad priemonės, kurių jos ketina imtis šiuo tikslu, jos nurodys savo nacionalinėse reformų programose ir stabilumo arba konvergencijos programose. Europos Vadovų Taryba taip pat aptarė veiksmus, kurių būtina imtis ES lygiu, kad būtų sparčiau užbaigta kurti bendroji rinka visais jos aspektais (tiek vidaus, tiek išorės) ir skatinami moksliniai tyrimai ir inovacijos.

Europos Vadovų Tarybos susitikime dalyvaujančios valstybės narės pasirašė Sutartį dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje pinigų sąjungoje.

Europos Vadovų Taryba nustatė ES prioritetus būsimame G20 susitikime ir JT konferencijoje „Rio+20“, daugiausia dėmesio skirdama ekonomikos augimo skatinimo priemonėms bei reformoms. Ji įvertino su Arabų pavasariu susijusius pokyčius ir nustatė gaires dėl ES veiksmų ateityje, kuriais būtų remiamas tas procesas.

Europos Vadovų Taryba Serbijai suteikė šalies kandidatės statusą.

Ji susitarė, kad Taryba turėtų vėl svarstyti Bulgarijos ir Rumunijos prisijungimo prie Šengeno erdvės klausimą, kad savo sprendimą galėtų priimti rugsėjo mėn.

Galiausiai, Europos Vadovų Taryba savo pirmininku perrinko Herman Van Rompuy.

I. EKONOMINĖ POLITIKA

1. Europos Sąjunga imasi visų būtinų priemonių, kad Europoje vėl būtų pradėta laikytis ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo krypties. Šiuo tikslu reikia laikytis dvejopo požiūrio, kuris apimtų priemonės finansiniam stabilumui ir fiskaliniam konsolidavimui užtikrinti bei ekonomikos augimo, konkurencingumo ir užimtumo skatinimo veiksmus.

2. Strategija „Europa 2020“ yra Europos darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo strategija ir jos visa apimantis atsakas į problemas, su kuriomis ji susiduria. Visų pirma tebėra visiškai aktualūs penki tikslai, kurie, kaip nustatyta, turi būti pasiekti 2020 m., ir jais toliau bus remiamasi valstybėms narėms ir Sąjungai imantis veiksmų siekiant skatinti užimtumą, gerinti sąlygas inovacijoms, moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, įgyvendinti kovos su klimato kaita ir energetikos tikslus, gerinti išsilavinimo lygį ir skatinti socialinę įtrauktį, visų pirma mažinant skurdą.
3. Tačiau, norint pasiekti daugumą šių tikslų, iki šiol dėtų pastangų nepakanka. Todėl būtina sutelkti pastangas į reformų įgyvendinimą, ypač daug dėmesio skiriant priemonėms, kurios daro poveikį darbo vietų kūrimui ir ekonomikos augimui trumpuoju laikotarpiu.
4. 2012 metams Europos Vadovų Taryba patvirtina Komisijos parengtoje metinėje augimo apžvalgoje nustatytus penkis veiksmų, kurių turi būti imtasi ES ir nacionaliniu lygiais, prioritetus:
 - vykdyti diferencijuotą ekonomikos augimą skatinantį fiskalinį konsolidavimą;
 - atkurti įprastą skolinimą ekonomikai;
 - skatinti ekonomikos augimą ir konkurencingumą;
 - spręsti nedarbo problemą ir šalinti krizės sukeltus socialinius padarinius ir
 - modernizuoti viešąjį administravimą.

Veiksmai nacionaliniu lygiu

5. Europos Vadovų Taryba aptarė preliminarias išvadas ir geriausios praktikos pavyzdžius, susijusius su 2011 m. konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų ir įsipareigojimų pagal paketą „Euro plus“ įgyvendinimu.
6. Visos valstybės narės ėmėsi svarbių priemonių, tačiau kai kuriose srityse reformas vėluojama vykdyti, o jų įgyvendinimo lygis nėra vienodas, kaip apibūdinta Komisijos parengtoje metinėje augimo apžvalgoje ir pirmininkaujančios valstybės narės ataskaitoje dėl Europos semestro.

7. Be to, Komisijos neseniai parengtoje ataskaitoje dėl išpėjimo mechanizmo, kuri yra naujos makroekonominio disbalanso prevencijos ir ištaisymo procedūros pirmas žingsnis, nurodytos tam tikros problemos ir galima rizika, kurios susidarė dėl makroekonominio disbalanso kai kuriose valstybėse narėse. Taryba atidžiai išnagrinės šią ataskaitą. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos ir Komisijos visapusiškai, veiksmingai ir greitai įgyvendinti šią procedūrą, o valstybių narių – imtis atitinkamų veiksmų.
8. Fiskalinis konsolidavimas yra būtina sąlyga norint sugrįžti prie didesnio ekonomikos augimo ir užimtumo. Jis turi būti diferencijuojamas atsižvelgiant į aplinkybes valstybėse narėse. Visos valstybės narės turėtų toliau vykdyti išpareigojimus pagal Stabilumo ir augimo pakto taisyklės, nes tai sudaro sąlygas automatinėms stabilizavimo priemonėms veikti sutarta struktūrinio fiskalinio koregavimo kryptimi, kartu užtikrinant ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą. Šalys, kurioms taikoma finansinės paramos programa, turėtų siekti programoje sutartų tikslų ir struktūrinių reformų. Analogiškai, rinkos spaudimą patiriančios valstybės narės turėtų pasiekti sutartus biudžeto tikslus ir būti pasirengusios prireikus imtis papildomų konsolidavimo priemonių. Vykdam konsolidavimą visų pirma turi būti stengiamasi užtikrinti, kad pirmenybė būtų teikiama lėšoms, kurios investuojamos į ekonomikos augimą ateityje, ypač daug dėmesio skiriant švietimui, moksliniams tyrimams ir inovacijoms.
9. Prie fiskalinio konsolidavimo ir ekonomikos augimo galima prisidėti vykdam mokesčių politiką. Atsižvelgdama į vasario 21 d. Tarybos išvadas ir pripažindama valstybių narių kompetenciją šioje srityje, Europos Vadovų Taryba prašo valstybių narių prireikus peržiūrėti savo mokesčių sistemas, kad jos taptų veiksmingesnės ir rezultatyvesnės, kad būtų panaikintos nepagrįstos išimtys, išplėsta mokesčio bazė, mažinamas darbo jėgos apmokestinimas, gerinamas mokesčių surinkimo efektyvumas ir sprendžiama mokesčių vengimo problema. Tarybos ir Komisijos prašoma kuo greičiau išnagrinėti konkrečius būdus, kaip būtų galima pagerinti kovą su mokestiniu sukčiavimu, be kita ko, trečiųjų šalių atžvilgiu, ir ne vėliau kaip 2012 m. birželio mėn. pateikti ataskaitą.

10. Norint iki 2020 m. pasiekti 75 % užimtumo lygį būtina imtis ryžtingų veiksmų. Gairėse, kurias valstybių ar vyriausybių vadovai nustatė sausio 30 d., valstybėms narėms pateikiami papildomi konkretūs nurodymai, visų pirma dėl jaunimo nedarbo ir dėl jų nacionalinių užimtumo planų parengimo pagal jų nacionalines reformų programas. Siekiant spręsti skurdo ir socialinės atskirties problemas reikia įgyvendinti aktyvios įtraukties strategijas, apimančias darbo rinkos aktyvumo skatinimo priemones. Vadovaudamosi 2012 m. vasario 17 d. Tarybos išvadomis ir atsižvelgdamos į socialinių partnerių vaidmenį bei nacionalines darbo užmokesčio nustatymo sistemas, valstybės narės turėtų:
- dėti daugiau pastangų, kad būtų sudarytos palankesnės ir patrauklesnės sąlygos darbdaviams samdyti darbuotojus, prireikus gerinant darbo užmokesčio nustatymo mechanizmus;
 - šalinti kliūtis naujų darbo vietų kūrimui;
 - ir įgyvendinti aktyvią darbo rinkos politiką, visų pirma siekiant, kad darbo rinkoje aktyviau dalyvautų jaunimas, moterys ir vyresnio amžiaus darbuotojai.
11. Europos Vadovų Taryba laukia užimtumo srities dokumentų rinkinio, kurį parengs Komisija ir kuriame daugiausia dėmesio bus skirta ekonomikos augimo didinimui sutelkiant Europos darbo jėgą, darbo vietų kūrimo pagrindiniuose ekonomikos sektoriuose skatinimui, gebėjimų poreikių valdymo gerinimui, asmens statuso pokyčių darbo rinkoje skatinimui ir geografinio darbo jėgos judumo gerinimui. Ji pabrėžia, jog svarbu daryti pažangą skatinant profesinių kvalifikacijų tarpusavio pripažinimą, mažinant reglamentuojamų profesijų skaičių ir šalinant nepagrįstas reguliavimo kliūtis.
12. Itin svarbu, kad valstybės narės atsižvelgtų į visus šiuos prioritetus ir uždavinius, savo nacionalinėse reformų programose ir stabilumo arba konvergencijos programose nustatydamos tikslesnius, geriau įgyvendinamus ir labiau išmatuojamus įsipareigojimus. Prie pakto „Euro plus“ prisijungusios valstybės narės turėtų taip pat numatyti papildomų įsipareigojimų, pirmiausia susijusių su keliomis esminėmis, laiku daromomis ir išmatuojamomis reformomis, kurias vykdant būtų pasiekti pakto tikslai.

13. Įgyvendinant šį procesą, kuriame svarbus vaidmuo teks socialiniams partneriams ir regionams, bus visapusiškai naudojamos Europos Sąjungos naujosios ekonomikos valdysenos srityje siūlomomis priemonėmis. Europos Vadovų Taryba ragina iki 2012 m. birželio mėn. priimti du dar nepriimtus pasiūlymus, kuriais siekiama dar labiau griežtinti stiprinti euro zonos priežiūrą.

Veiksmai ES lygiu

14. 2011 m. spalio ir gruodžio mėn. susitikimuose Europos Vadovų Taryba nustatė aiškų kelių pasiūlymų dėl ekonomikos augimo skatinimo pagrindą. 2012 m. sausio 30 d. įvykusiame neoficialiame susitikime aptartas kelios ypač skubios priemonės, dėl kurių Taryba pateiks ataskaitą birželio mėn. Darbas turi būti tęsiamas visose srityse, kad šis priemonių rinkinys būtų sparčiau rengiamas.
15. Visų pirma bus toliau dedamos pastangos siekiant:
- užtikrinti, kad stiprinant bendrosios rinkos valdyseną ir gerinant jos įgyvendinimą bei vykdymą būtų pasiektas naujas jos plėtojimo etapas; šiuo požiūriu Europos Vadovų Taryba laukia, kad birželio mėn. Komisija pateiktų komunikatą dėl bendrosios rinkos ir ataskaitą dėl Paslaugų direktyvos, taip pat ataskaitą dėl sektorių veiklos rezultatų patikrinimų. Ji palankiai vertina Komisijos ketinimą šių metų antrąjį pusmetį pasiūlyti naują priemonių, skirtų naujoms ekonomikos augimo sritims bendrojoje rinkoje atverti, rinkinį. Šiuo požiūriu Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu užbaigti kurti bendrąją rinką ir sumažinti likusias kliūtis;
 - iki 2015 m. užbaigti kurti bendrąją skaitmeninę rinką, visų pirma patvirtinant priemones, kuriomis būtų skatinamas pasitikėjimas prekyba internetu, ir užtikrinant geresnę plačiajuosčio ryšio aprėptį, be kita ko, mažinant didelės spartos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros sąnaudas; Europos Vadovų Taryba laukia būsimų Komisijos pasiūlymų dėl autorių teisių;
 - sumažinti administracinę ir reguliavimo naštą ES ir nacionaliniu lygiu; Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą pateikti komunikatą dėl tolesnių priemonių siekiant mažinti reguliavimo naštą, įskaitant priemones, skirtas labai mažoms įmonėms remti. Ji ragina Komisiją apsvarstyti sektorių tikslus;

- panaikinti kliūtis prekybai ir užtikrinti geresnį patekimą į rinką bei geresnes investavimo sąlygas vadovaujantis 2011 m. spalio mėn. išvadomis ir 2012 m. sausio mėn. pareiškimu; Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos naują ataskaitą dėl kliūčių prekybai ir investicijoms. Birželio mėn. Europos Vadovų Taryba peržiūrės pažangą ir aptars, kaip Sąjunga galėtų pagilinti santykius su pagrindiniais partneriais prekybos ir investicijų srityse.
16. Europos Vadovų Taryba mano, kad stipresnis tarpusavio spaudimas gali padėti padidinti valstybių ar vyriausybių vadovų savarankiškumą ir atsakomybę, susijusius su Tarybos ir atskirų valstybių narių vaidmeniu kuriant bendrą rinką ir laikantis jos taisyklių. Todėl Europos Vadovų Taryba prašo, kad:
- Komisija pateiktų skaidrias rezultatų suvestines, kuriomis būtų grindžiamas tinkamas kriterijų nustatymas;
 - Europos Vadovų Tarybos pirmininkas skatintų Europos Vadovų Tarybą reguliariai stebėti pažangą, padarytą nagrinėjant pagrindinius pasiūlymus dėl bendros rinkos įvairių sudėčių Tarybos posėdžiuose.
17. Itin svarbu skatinti efektyvesnio išteklių naudojimo, ekologiškesnę ir konkurencingesnę ekonomiką. Europos Vadovų Taryba ragina iki birželio mėn. susitarti dėl Direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo. Primindama 2011 m. gruodžio mėn. išvadas, ji taip pat ragina sparčiai daryti pažangą įgyvendinant 2050 m. anglies dioksido kiekio mažinimu grindžiamą vystymosi strategiją ir veiksmų planą siekiant efektyviai išteklius naudojančios Europos.
18. Inovacijos ir moksliniai tyrimai yra strategijos „Europa 2020“ esmė. Europoje sukurtas tvirtas mokslinis pagrindas, tačiau būtina gerinti gebėjimą panaudoti mokslinių tyrimų rezultatus naujų inovacijų, kurios būtų pritaikytos prie rinkos poreikių, diegimui. Remdamasi pirmininkaujančios valstybės narės pateikta ataskaita, Europos Vadovų Taryba įvertino pažangą, padarytą įgyvendinant jos 2011 m. vasario mėn. išvadas, ir susitarė, kad turi būti dedama daugiau pastangų siekiant:

- iki 2014 m. pabaigos užbaigti kurti Europos mokslinių tyrimų erdvę (EMTE); šiuo požiūriu Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino Komisijos ketinimą 2012 m. birželio mėn. pateikti pasiūlymą dėl EMTE sistemos;
- didinti mokslo darbuotojų judumą ir gerinti jų karjeros perspektyvas;
- kuo greičiau sudaryti ES finansuojamų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros aprašą ir parengti bei įgyvendinti bendrą inovacijų srities rodiklį;
- intelektinės nuosavybės teisių valorizacijos priemonės Europos lygiu;
- užtikrinti, kad dalyvaujančios valstybės narės ne vėliau kaip 2012 m. birželio mėn. pasiektų galutinį susitarimą dėl likusio paskutinio neišspręsto patentų srities dokumentų rinkinio klausimo;
- sukurti kuo geresnę aplinką verslininkams, kurioje jie galėtų komercializuoti savo idėjas bei kurti darbo vietas, o paklausa grindžiamas inovacijas paversti viena iš pagrindinių Europos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politikos varomųjų jėgų; visų pirma sukurti veiksmingą visos ES rizikos kapitalo sistemą, įskaitant ES rizikos kapitalo pasą, finansavimo sistemą novatoriškoms MVĮ remti, apsvarstant galimybę sudaryti „fondų fondą“, kuris užtikrintų tarpvalstybinį rizikos kapitalą, ir užtikrinti veiksmingesnį naudojimąsi ikiprekybiniais viešaisiais pirkimais siekiant remti novatoriškas ir aukštųjų technologijų įmones;
- stiprinti pagrindines plėtojamasias technologijas, kurios sisteminiu požiūriu yra svarbios pramonės ir visos ekonomikos novatoriškumui.

19. Energetikos srityje svarbu įgyvendinti gaires, dėl kurių susitarta 2011 m. vasario ir gruodžio mėn., įvykdyti įsipareigojimą iki 2014 m. sukurti energijos vidaus rinką, be kita ko, visapusiškai įgyvendinant trečiąjį energetikos dokumentų rinkinį laikantis sutarto tvarkaraščio, ir užtikrinti tarpvalstybinių tinklų sujungimą. Europos Vadovų Taryba laukia Komisijos komunikato, kuris turėtų būti pateiktas birželio mėn. ir kuriame bus įvertintas energijos vidaus rinkos liberalizavimo ir integravimo lygis.
20. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad pramonei tenka svarbus vaidmuo Europos ekonomikos augimo, konkurencingumo, eksporto ir darbo vietų kūrimo srityse, be to, ši pramonė yra svarbi našumo ir inovacijų varomoji jėga.

21. Turėtų būti tęsiamas darbas ir diskusijos, susiję su Komisijos pasiūlymais dėl energijos apmokestinimo, dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės, dėl finansinių sandorių mokesčio ir dėl Taupymo pajamų apmokestinimo direktyvos peržiūros. Kuo greičiau turėtų būti priimti derybiniai nurodymai dėl susitarimų dėl taupymo pajamų apmokestinimo su trečiosiomis šalimis. Taryba ir Komisija nuo 2012 m. birželio mėn. pradės reguliariai teikti ataskaitas dėl esamos padėties šioje srityje.
22. Taip pat svarbu kuo greičiau užbaigti finansų sektoriaus reguliavimo reformą. Remiantis neseniai pasiektu politiniu susitarimu, dabar kuo skubiau turėtų būti priimtas Europos rinkos infrastruktūros reglamentas. Be to, atitinkamai iki 2012 m. birželio ir gruodžio mėn. turėtų būti susitarta dėl pasiūlymų, susijusių su bankų kapitalo poreikiu ir su finansinių priemonių rinkomis, atsižvelgiant į tai, kad siekiama nustatyti vieną bendrą taisyklių sąvadą, ir užtikrinti, kad būtų laiku ir nuosekliai įgyvendintas susitarimas „Bazelis III“. Turėtų būti kuo greičiau priimti Reglamento dėl kredito reitingų agentūrų pakeitimai. Europos Vadovų Taryba laukia Komisijos vykdomos privalomų nuorodų į kredito reitingų agentūrų suteiktus reitingus ES teisės aktuose peržiūros rezultatų.
23. Svarbu atkurti investuotojų pasitikėjimą ES bankų sektoriumi ir užtikrinti realiosios ekonomikos kreditavimą, visų pirma stiprinant bankų kapitalo pozicijas pernelyg nemažinant finansinio įsiskolinimo ir prireikus imantis priemonių bankų galimybėms gauti finansavimą remti. Taryba atidžiai stebės praėjusių metų spalio mėn. šiuo tikslu priimtų sprendimų įgyvendinimą. Komisijos prašoma apsvarstyti dabartinės sistemos, susijusios su įmonių vadovų atlyginimais, galimo griežtinimo klausimą.
24. Atsižvelgiant į tai, kad būtina skatinti pagrindinių infrastruktūros projektų privatųjį finansavimą, turėtų būti paspartintas darbas, susijęs su strategijos „Europa 2020“ projektų obligacijų iniciatyvos bandomuoju etapu, kad susitarimas būtų pasiektas iki 2012 m. birželio mėn.

II. TARPTAUTINIAI AUKŠČIAUSIOJO LYGIO SUSITIKIMAI

G20 ir G8

25. Europos Vadovų Taryba susitarė, kad rengiantis G20 aukščiausiojo lygio susitikimui turi būti laikomasi šių prioritetų:
- užtikrinti veiksmingą veiklos koordinavimą pasaulio mastu, kad būtų užtikrintas stiprus, tvarus ir subalansuotas ekonomikos augimas ir pažanga įgyvendinant Kanų veiksmų planą;
 - vykdyti G20 įsipareigojimus, susijusius su finansų rinkos reforma, įskaitant griežtą stebėseną, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos visame pasaulyje;
 - įgyvendinti 2011 m. veiksmų planą maisto kainų kintamumo ir žemės ūkio klausimais; didinti skaidrumą prekių rinkose; toliau įgyvendinti Seulo vystymosi veiksmų planą, kuriame daugiausia dėmesio skiriama infrastruktūrai ir ekologiškai tvariam ekonomikos augimui;
 - skatinti ekologiškai tvarų ekonomikos augimą ir tvarų vystymąsi; visų pirma kovoti su klimato kaita ir sutelkti kovos su klimato kaita priemonėms skirtus finansavimo šaltinius;
 - kovoti su protekcionizmu ir remti aktyvią PPO derybų darbotvarkę, be kita ko, ir mažiausiai išsivysčiusių šalių atžvilgiu;
 - spręsti su globalizacija susijusius socialinius klausimus, visų pirma jaunimo nedarbo klausimus.
26. Europos Vadovų Taryba buvo informuota apie G20 lygiu vykusias diskusijas dėl TVF išteklių realaus padidinimo. Ji priminė, kad euro zonos valstybės narės jau įsipareigojo pasitelkdamos dvišales paskolas skirti 150 mlrd. EUR TVF bendriesiems ištekliams, o kitos ES valstybės narės taip pat pareiškė esančios pasirengusios dalyvauti TVF išteklių didinimo procese. Ji paskatino G20 finansų ministrus tęsti savo darbą, kad kitame 2012 m. balandžio mėn. įvyksiančiame susitikime jie galėtų susitarti dėl TVF išteklių didinimo, siekiant sustiprinti TVF pajėgumą įvykdyti savo sisteminius įsipareigojimus, kad būtų paremta visuotinė narystė TVF.
27. Europos Vadovų Taryba buvo informuota apie pasirengimo G8 aukščiausiojo lygio susitikimui esamą padėtį.

Jungtinių Tautų konferencija tvaraus vystymosi klausimais „Rio+20“

28. Europos Vadovų Taryba pabrėžė tvirtai remianti Jungtinių Tautų konferencijos tvaraus vystymosi klausimais „Rio+20“ plataus masto rezultatus. Ji pabrėžė, kad būtinas aktyvus privačiojo sektoriaus ir pilietinės visuomenės dalyvavimas šioje konferencijoje. Ji nustatė kai kuriuos pagrindinius principus, kurių ES laikysis jai rengdamasi:
- konferencija turėtų paspartinti visuotinį perėjimą prie ekologiškos ekonomikos, taip skatinant užtikrinti aplinkos apsaugą, prisidėti prie skurdo panaikinimo ir skatinti mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir efektyvaus išteklių naudojimo ekonomikos augimą;
 - ji turėtų siekti užkrinti, kad laikantis sutartų terminų būtų patvirtinti aiškūs veiklos tikslai ir konkretūs veiksmai nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu;
 - ji turėtų prisidėti prie sustiprintos pasaulinės tvaraus vystymosi institucinės struktūros, kuri turėtų apimti specializuotos agentūros statuso suteikimą Jungtinių Tautų aplinkos programai (JTAP), kūrimo;
 - ji turėtų paspartinti darbą, susijusį su visuotiniais ir nuosekliais tikslais tvaraus vystymosi srityje laikotarpiui po 2015 m., ir darbą, susijusį su Tūkstantmečio vystymosi tikslų peržiūros procesu.

III. UŽSIENIO POLITIKA

29. Praėjus vieniems metams nuo Arabų pavasario pradžios, Europos Vadovų Taryba aptarė naujas tendencijas bei įgytą patirtį, susijusią su pokyčiais regione, ir įvertino, kaip iki šiol buvo teikiama ES parama. ES skatina ir remia demokratinius pokyčius **pietinėse kaimyninėse šalyse** ir platesniame Artimųjų Rytų bei Persijos įlankos regione. Ji tebėra įsipareigojusi plėtoti partnerystę su pietinėmis kaimyninėmis šalimis, grindžiamą diferencijavimu, tarpusavio atskaitomybe ir visuotinių vertybių laikymusi, įskaitant religinių mažumų (įskaitant krikščionis) apsaugą. Laikydamosi savo ankstesniuose pareiškimuose ir 2011 m. birželio 20 d. Tarybos išvadose apibrėžtų principų bei tikslų, Europos Vadovų Taryba susitarė, kad toliau dalyvaudama šiame procese ir prie jo prisidedama ES laikysis šių principų:

- ES skatina visas pietines kaimynines šalis pradėti svarbias politines reformas, skirtas tam, kad būtų kuriama ir stiprinama demokratija bei teisinė valstybė ir užtikrinta pagarba žmogaus teisėms bei piliečių laisvėms, ypač daug dėmesio skiriant moterų ir mažumoms priklausančių asmenų teisėms;
- atsižvelgdama į tai, kad daugelis šio regiono šalių susiduria su ekonominėmis ir finansinėmis problemomis, ES toliau telks savo priemones, daugiau dėmesio skirdama paramai valdysenos ir darbo vietų kūrimo srityse, ir toliau dės pastangas darbo grupės susitikimuose, įskaitant susitikimus su suinteresuotaisiais verslo subjektais; Europos Vadovų Taryba šiuo tikslu paragino sparčiai ratifikuoti Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įgaliojimų išplėtimą;
- šiomis aplinkybėmis ES yra pasiryžusi teikti paramą atsižvelgdama į demokratinių reformų lygį – pasiūlyti daugiau paramos partneriams, kurie daro pažangą kurdami įtraukias demokratines sistemas, o priespaudos ar rimtų arba sistemingų žmogaus teisių pažeidimų atvejais – persvarstyti paramos vyriausybėms teikimo klausimą;
- ES toliau stiprins partnerystę su pilietine visuomene, be kita ko, pradėdama įgyvendinti Pilietinės visuomenės kaimynystės programą;
- būtina greitai daryti pažangą šiuo metu vykstančiose derybose dėl prekybos ir rengiantis deryboms dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų laisvosios prekybos susitarimų, pagal kuriuos šalių partnerių ekonomika bus laipsniškai įtraukta į ES bendrąją rinką ir bus suteikta daugiau patekimo į rinką galimybių;
- bus išplėsti dialogai migracijos, judumo ir saugumo klausimais, kad būtų skatinami žmonių asmeniniai tarpusavio ryšiai, verslo sektoriaus subjektų ryšiai ir savitarpio supratimas; šiuo tikslu, laikantis ES visuotinio požiūrio į migraciją, taip pat bus toliau dedamos bendros pastangos, kad būtų užkirstas kelias nelegaliai imigracijai.

30. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės iki šių metų pabaigos pateikti veiksmų planą, kuriame būtų apibrėžtas ES politikos pietinių Viduržemio jūros šalių partnerių atžvilgiu įgyvendinimas ir nurodytos jo gairės, išvardijant tikslus, priemones bei veiksmus, daugiausia dėmesio skiriant sinergijai su Viduržemio jūros šalių sąjunga bei kitoms regioninėms iniciatyvoms.

31. Europos Vadovų Taryba yra pasibaisėjusi padėtimi **Sirijoje** ir patvirtina 2012 m. vasario 27 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas. Vadovaudamasi kovo 1 d. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos rezoliucija ji reikalauja, kad Sirijos valdžios institucijos nedelsdamos nutrauktų masinius smurto veiksmus prieš civilius gyventojus ir žmogaus teisių pažeidimus. Europos Vadovų Taryba tebėra pasiryžusi užtikrinti, kad asmenys, atsakingi už Sirijoje vykdomus žiaurumus, būtų patraukti atsakomybėn už savo veiksmus, ir glaudžiai bendradarbiaus su įrodymus apie šiuos pasibaisėtinus nusikaltimus renkančiais asmenimis ir jiems padės. Europos Vadovų Taryba patvirtina įsipareigojimą toliau didinti spaudimą Sirijos režimui tol, kol bus tęsiami smurto veiksmai ir pažeidžiamos žmogaus teisės, ir prašo Tarybos parengti papildomas tikslines ribojamąsias priemones, taikytinas režimui. Ji ragina Prezidentą Bashar al-Assad atsistatydinti, kad būtų sudarytos sąlygos šalies labui pradėti taikų pereinamąjį procesą. Vos tik bus pradėtas demokratinis pereinamasis procesas, ES yra pasirengusi plėtoti naują partnerystę ir teikti paramą.
32. Europos Vadovų Taryba pakartoja, kad pagal humanitarinius principus svarbu, kad nepriklausomoms humanitarinėms agentūroms būtų sudarytos visapusiškos ir nekliudomos sąlygos patekti į šalį, kad būtų galima teikti pagalbą tiems, kuriems jos reikia. Sąjunga jau sutelkė humanitarinį finansavimą ir yra pasirengusi jį padidinti, kai tik šalyje bus sudarytos sąlygos humanitarinėms organizacijoms išplėsti pagalbos operacijas.
33. Europos Vadovų Taryba pakartoja remianti Arabų Valstybių Lygos pastangas nutraukti smurto veiksmus Sirijoje ir visapusiškai remia buvusio JT Generalinio Sekretoriaus Kofi Annan, kaip Jungtinių Tautų ir Arabų Valstybių Lygos bendro specialiojo pasiuntinio Sirijos krizei spręsti, vykdomus veiksmus. Ji remia pradėtą Sirijos gyventojų draugų grupės veiklą ir 2012 m. vasario 24 d. įvykusio šios grupės pirmojo posėdžio išvadas.

34. Europos Vadovų Taryba dar kartą ragina visas Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nares, visų pirma Rusiją ir Kiniją, bendradarbiauti dedant pastangas, kad būtų nutraukti smurto veiksmai. Europos Vadovų Taryba remia Sirijos opozicijos kovą už laisvę, orumą ir demokratiją, pripažįsta Sirijos nacionalinę tarybą, kaip teisėtą Sirijos gyventojų atstovę, ir ragina visus Sirijos opozicijos narius susivienyti taikioje kovoje už naują Siriją, kurioje visi piliečiai turėtų lygias teises. Europos Vadovų Taryba ragina visas partijas propaguoti procesą, kuriuo būtų siekiama politinio sprendimo.
35. Europos Vadovų Taryba pabrėžia Sirijos valdžios institucijų atsakomybę už užsienio piliečių, įskaitant žurnalistus, saugumo užtikrinimą Sirijoje, visų pirma už palankesnių sąlygų sudarymą reikiamai asmenų evakuacijai.
36. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina 2012 m. vasario 23 d. Londone įvykusią konferenciją **Somalia** klausimais. Europos Vadovų Taryba primena 2011 m. lapkričio 14 d. Tarybos priimtą ES Somalio pusiasaliui skirtą strateginę programą ir, remdamasi Londono konferencijos rezultatais, prašo Tarybos, Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės palaikyti visapusiškus santykius su Somaliu. Vadovaudamasi ES strategine programa, Užsienio reikalų taryba spalio mėn. turėtų pranešti Europos Vadovų Tarybai apie sutartų veiksmų įgyvendinimą.
37. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina pažangą, padarytą **Rytų partnerystės** srityje stiprinant politinę asociaciją ir ekonominę integraciją su Europos Sąjunga. Partnerystė grindžiama įsipareigojimu užtikrinti bendras vertybes, o aktyviausiai reformas vykdančios šalys gaus daugiausia naudos iš savo santykių su ES. Europos Vadovų Taryba laukia, kol bus parengtas Rytų partnerystės veiksmų planas rengiantis 2013 m. antrąjį pusmetį įvyksiančiam kitam Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimui.

38. Europos Vadovų Taryba pareiškia esanti rimtai ir vis labiau susirūpinusi dėl toliau blogėjančios padėties **Baltarusijoje**. Ji palankiai vertina Tarybos priimtą sprendimą išplėsti asmenų atsakingų už rimtus žmogaus teisių pažeidimus ar represijas prieš pilietinę visuomenę ir demokratinę opoziciją arba remiančių A. Lukashenko režimą ar gaunančių iš jo naudos, kuriems turi būti taikomas draudimas atvykti ir kurių lėšos turi būti išaldytos, sąrašą. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos tęsti su papildomomis priemonėmis susijusį darbą. Ji pakartoja Sąjungos įsipareigojimą stiprinti santykius su Baltarusijos pilietine visuomene ir remti Baltarusijos gyventojų demokratinius siekius.

IV. KITI KLAUSIMAI

39. Europos Vadovų Taryba patvirtina 2012 m. vasario 28 d. Tarybos išvadas dėl plėtros ir stabilizacijos ir asociacijos proceso, ir sutinka **Serbijai** suteikti šalies kandidatės statusą.
40. Europos Vadovų Taryba primena savo diskusijas 2011 m. ir pakartoja, kad įvykdytos visos teisinės sąlygos sprendimui dėl Bulgarijos ir Rumunijos prisijungimo prie **Šengeno** erdvės priimti.
41. Be to, Europos Vadovų Taryba pripažįsta nuolatinės Bulgarijos ir Rumunijos pastangas.
42. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos tarpiniu laikotarpiu nustatyti ir įgyvendinti priemones, kuriomis būtų prisidėta prie sėkmingos Šengeno erdvės plėtros įtraukiant Rumuniją ir Bulgariją.
43. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos dar kartą aptarti šį klausimą, kad 2012 m. rugsėjo mėn. įvyksiančiame TVR tarybos posėdyje būtų priimtas sprendimas.

44. Europos Vadovų Taryba primena 2011 m. birželio mėn. išvadas dėl Šengeno erdvės valdymo ir visų pirma pabrėžia, kad svarbu skubiai susitarti dėl reglamento dėl tikrinimo ir stebėjimo, kaip taikomas Šengeno *acquis*, vertinimo mechanizmo sukūrimo. Šis mechanizmas turėtų taip pat apimti reikiamą institucijų dalyvaujančių taikant Šengeno *acquis*, veikimą.
45. Europos Vadovų Taryba perrinko **Herman Van Rompuy** Europos Vadovų Tarybos Pirmininku laikotarpiui nuo 2012 m. birželio 1 d. iki 2014 m. lapkričio 30 d.
